

2024

Poèticadvent

Biblioteques

Diputació
de Girona

Després de tractar la novel·la, l'assaig i el còmic, el grup de treball «Llibres i companyia» dediquem aquest calendari d'advent a la poesia .

Perquè estimem els versos d'autors i d'autores que volem reivindicar, aptes per a tots els públics i qualsevol ocasió. Ja siguin famosos o desconeguts, els hem triat lliurement pel fet de compartir l'amor per les paraules, el ritme, el sentiment i la universalitat.

En un món sovint incomprendible, ple d'amenaçes i de caducitats, us regalem trenta-quatre propostes necessàries.

Una pausa. Un massatge per al cervell. Temps que us pertany per llegir, en silenci o en veu alta. Sols o acompanyats. A la cuina, al llit, al tren, mentre feu cua al banc o asseguts còmodament a la biblioteca que ha seleccionat cada poema.

Moments vostres per aprendre, per gaudir i per reflexionar. En voldreu més.

Bona lectura!

L'una cosa o l'altra

Val més caure en un pou
que dur el càntir a la font. Val més
morir en un bosc cremat
que estar a l'ombra d'un salze.

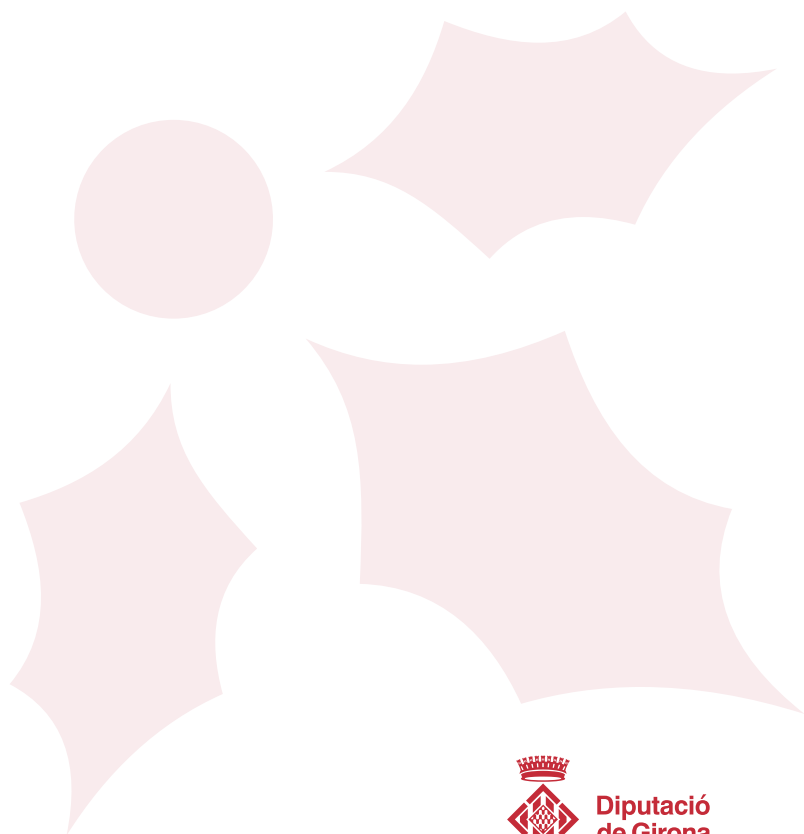
Tot reprèn
significat com més una gran boira
bolca els sentits.

No esborris
les paraules antigues.
Fes per manera, sobretot,
de retornar a les deus.

JOAN VINYOLI

Vent d'aram. Proa, 1976.

Biblioteca de Palafrugell

Setmana 29

M'has envaït des de dins,
com un cavall de Troia.
De nit i en silenci.
I t'he deixat fer.
M'he deixat conquerir.
Menjar.
Ofegar.
Asfixiar.

Hoste simbiont
que venies a acaronar-me
per darrere la pell
i per sota les carns.

MARIA RODÓ-ZÁRATE

41 setmanes. Antologia poètica. Pol·len, 2022.

Biblioteca de Sils

Els teus llavis. La fruita. La magrana

Els teus llavis. La fruita. La magrana...
Àngel rebel, tot olor de gingebre.
Atrapa'm pels replecs d'aquesta febre.
Vine amb verdor de pluja. Sargantana

que em fuges pels cabells, sense frontera,
al bat del sol, ales d'ocell nocturn!
Serves per cor la Lluna o bé Saturn
i, als ulls, un tast de boira matinera.

El teu cos mineral. Sal. Vi. Maduixa.
Com una serp, cargola't al meu ventre
i cerca'm, amb verí d'amor, el centre.

Tu seràs un gat negre. Jo una bruixa.
Ens fitarem errants, i en el desvari
la lluna, cega, encendrà l'escenari.

MARIA MERCÈ MARÇAL

Bruixa de dol. Llibres del Mall, 1979.

Biblioteca de St. Julià de Ramis

Mestra

Mai no va ensenyar, però jo sotjava el seu
[rastre,
les seves mans enfilant coses noves, posant
més color i so a tot el que tocava,

significat al per què una pela de patata
havia de ser fina com un sospir, l'aigua
[de pou portada
tenint cura de cada pas.

Les papallones aixecaven el vol quan ella
[passava.
Vaig sentir moltes cançons d'amor silents
seguint les seves passes.

La meva curiositat mai no la va molestar,
la millor mestra que vaig tenir,
la mare.

MARIA WALLACE

(pseudònim de Maria Teresa Mir i Ros)

El blau de la distància.

Diputació de Girona, 2014.

Biblioteca de Sant Feliu de Guíxols

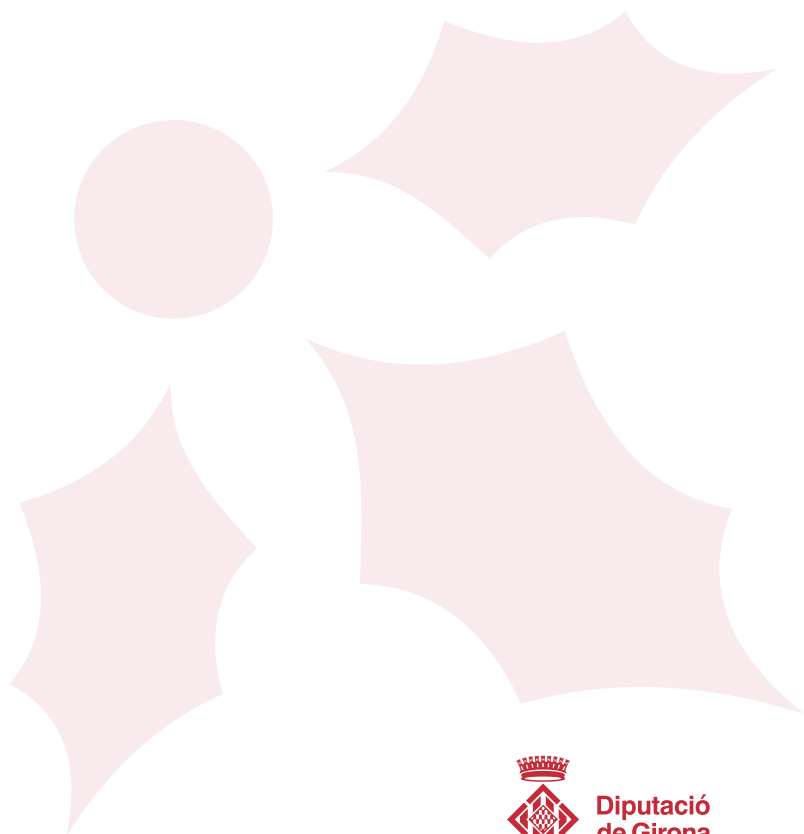
Blanc

Viu concentrat en la neu,
el blanc d'ametller l'afina
i amb l'ala de la gavina,
molla d'escuma, ens fa adeu.

MONTSERRAT VAYREDA

Un color per cada amic.
Llibres del Segle, 2024.

Biblioteca de Figueres

Escales la por

Escales la por.
La trepitges fort,
grimpant amunt.
Mai no has sabut
què hi ha a dalt,
des de dalt,
què es veu
a l'altra banda.
T'assaltaran càntirs
plens d'aigua fresca,
penses,
i regalada,
penses,
perquè la set de vida
no pot ser sinó el cim.

GEMMA ARIMANY
Glatir. Trípod, 2023.

Biblioteca d'Olot

Los nadies

Sueñan las pulgas con comprarse un perro
y sueñan los nadies con salir de pobres,
que algún mágico día llueva de pronto la
[buena suerte,
que llueva a cántaros la buena suerte;
pero la buena suerte no llueve ayer,
ni hoy, ni mañana, ni nunca,
ni en lloviznita cae del cielo la buena suerte,
por mucho que los nadies la llamen
y aunque les pique la mano izquierda,
o se levanten con el pie derecho,
o empiecen el año cambiando de escoba.
Los nadies: los hijos de nadie, los dueños
[de nada.
Los nadies: los ningunos, los ninguneados,
[corriendo la liebre,
muriendo la vida, jodidos, rejodidos:
Que no son, aunque sean.
Que no hablan idiomas, sino dialectos.
Que no profesan religiones, sino
[supersticiones.
Que no hacen arte, sino artesanía.
Que no practican cultura, sino folklore.
Que no son seres humanos, sino recursos
[humanos.
Que no tienen cara, sino brazos.
Que no tienen nombre, sino número.
Que no figuran en la historia universal,
[sino en la crónica roja de la prensa local.
Los nadies, que cuestan menos que la bala
[que los mata.

EDUARDO GALEANO

El libro de los abrazos.

Siglo XXI, 1995.

Biblioteca d'Hostalric

**Diputació
de Girona**

Intrús

Fa una calma que no és calma:
és un silenci que engoleix.
Un silenci brut que penetra
com una navalla afilada
en la carn opaca
i m'omple les extremitats de tu.
Tu als colzes, tu als canells,
tu als dits nus
que escriuen aquest poema.

JOSEP M. CODINA

Cova i guaret - La boca de la ferida.
El Punt Volat, 2021.

Biblioteca de Llagostera

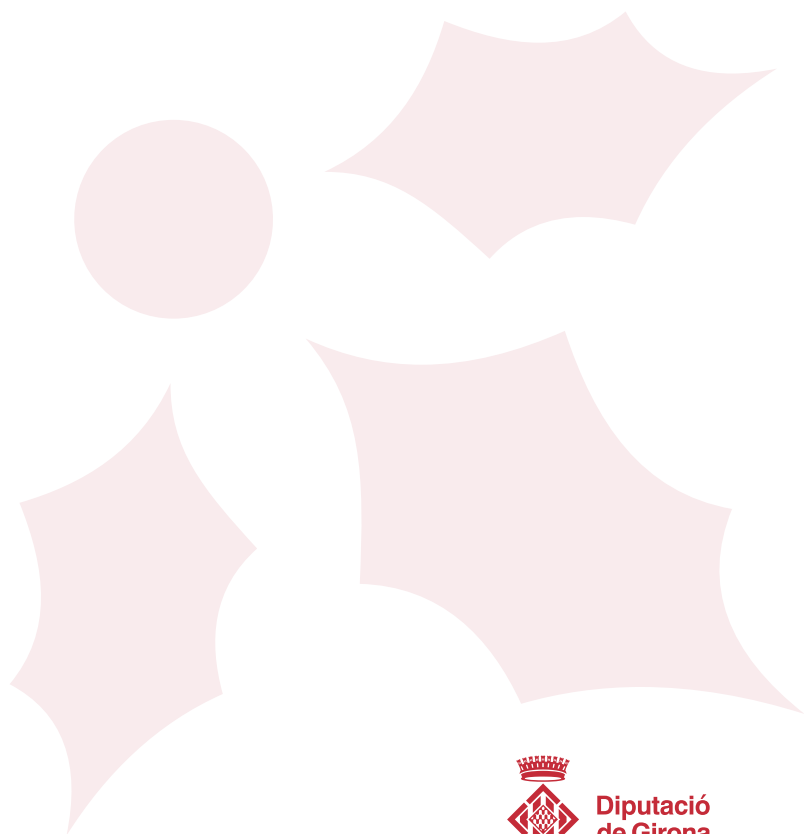
La nit de Nadal

Amb pinzells de neu
pintaré de blanc el pessebre.
Sobre la cova, un estel
llucent de plata fina.
Espera a prop, ben tip, el tió.
Nit de nadal, nit d'il·lusió.
Ja arriba la família.
Ja venen els amics.
Pintaré de blanc el pessebre.
Pintaré de records la nit.

JOSEP VENTURA

Esperit de saüquer... i roses. El Tàfàner, 2016.

Biblioteca de Riells i Viabrea

Eixarm de vida senzilla

És bo de seure a casa, en la penombra,
amb un llibre a les mans, no començat,
mentre el sol bat amb fúria defora
i tot deu incitar a la desmesura.
És bo reposar els ulls i el pensament
en els perfils més coneguts dels mobles
i sentir al lluny el brum dels automòbils
en què la gent va i ve desficiosa.
I és bo també d'assaborir els instants
de quietud total, perquè el silenci
és aigua de paraules que concreta
l'entrellat subtilíssim del poema.
És bo de viure en qualsevol moment,
a estones sol, d'altres en companyia,
bo i escoltant les veus que el pas dels anys
i un fosc impuls convertiran en himnes.

MIQUEL MARTÍ I POL

Les clares paraules. Edicions 62, 1992.

Biblioteca de Camprodon

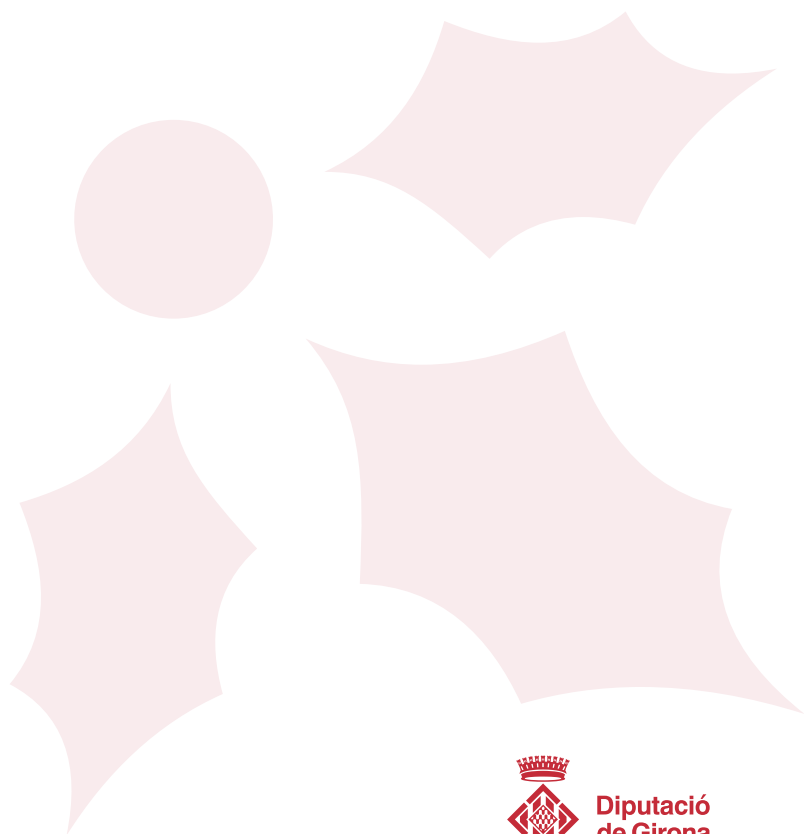
Refrany

Al pot petit hi ha poca confitura
i al cor trencat la veritat més dura:
mal amagat és mal que no té cura,
la llibertat, la llei que és més segura,
la veritat, bandera que no es jura,
i el paradís, un bon plat de verdura.

ENRIC CASASSES

Calç. Proa, 2005.

Biblioteca de Celrà

Apocalypse now

crema troia
soc grammont calant foc als teus fonemes
[d'un a un amb un llumí

crema troia
soc finlàndia en plena aurora boreal
crema troia
aquesta nit déu i les estrelles s'enamoren
crema troia
soc el darrer vagó d'un transsiberià de
[tornada

crema troia
soc la urss soc el punyal perdut d'europa
crema troia
soc el volcà ingràvid que et puja per l'esquena
crema troia
soc la revolta dels continents que se
[t'acosten que se t'allunyen

crema troia
soc un sol mot un cacofon una bombeta fosa
crema troia
aquesta nit no dorm ni l'ull del gat no
[dorm ni la foscor

crema troia
aquesta nit sentiràs els cavalls sentiràs el
[galop sentiràs la cançó

crema troia
crema't tota.

MARIA CABRERA I CALLÍS

La matinada clara.

Papers amb Accent, 2009.

**Biblioteca Just M. Casero
Girona**

Nena mirant el cel

Dius adeu a la lluna quan s'enfila
pels teulats de la ciutat que es va adormint.
No sé per què t'agrada tant mirar el cel
al capvespre, quan tot es va enfosquint
i el blau es dilueix en mil colors
que es perden dolçament en la nit fosca.
I rius i et sents feliç de veure estrelles
petites, llunyanes fent pampallugues.
Estires les mans i no les abastes,
i t'entristeixes un xic i fas cara
de resignació; potser has comprès
que si les assolissis no serien
pas tan boniques a les teves mans

NÚRIA VIÑAS PUJOLRÀS

Al cabal excessiu de la vida. Emboscall, 2011.

Biblioteca de la Celler de Ter

Nadal

La nit de Nadal
el bosc s'engalana;
els avets s'estiren
per fer la sardana
entorn del Nadó.

Una soca vella
no pot afegir-s'hi
i diu amb tristor:
—Jo ja no soc bona
per res: no tinc branques.

Mes, pel cel ressonen
les veuetes blanques
dels àngels que diuen:
—Sí, que vals! No ploris!
Seràs el tió!

JOANA RASPALL

50 poemes de Nadal per dir dalt de la cadira.
Ara Llibres, 2011.

Biblioteca de Mont-ras

Camina

Camina.

Camina lluny.

Camina com qui vol saber-ho tot.

Camina fins a trencar-te.

Camina.

ALGUER MIQUEL

Camina. L'autor, 2016.

Biblioteca de St. Joan de les Abadesses

Parlen les dones

Parlen les dones,
la seva poesia
tendra i forta.
Ben pocs s'aturen
a escoltar aquestes veus,
que, trasbalsades,
un nou llenguatge diuen
nascut al fons dels segles.

MONTSERRAT ABELLÓ

Dins l'esfera del temps. Proa, 1998.

Biblioteca de Palamós

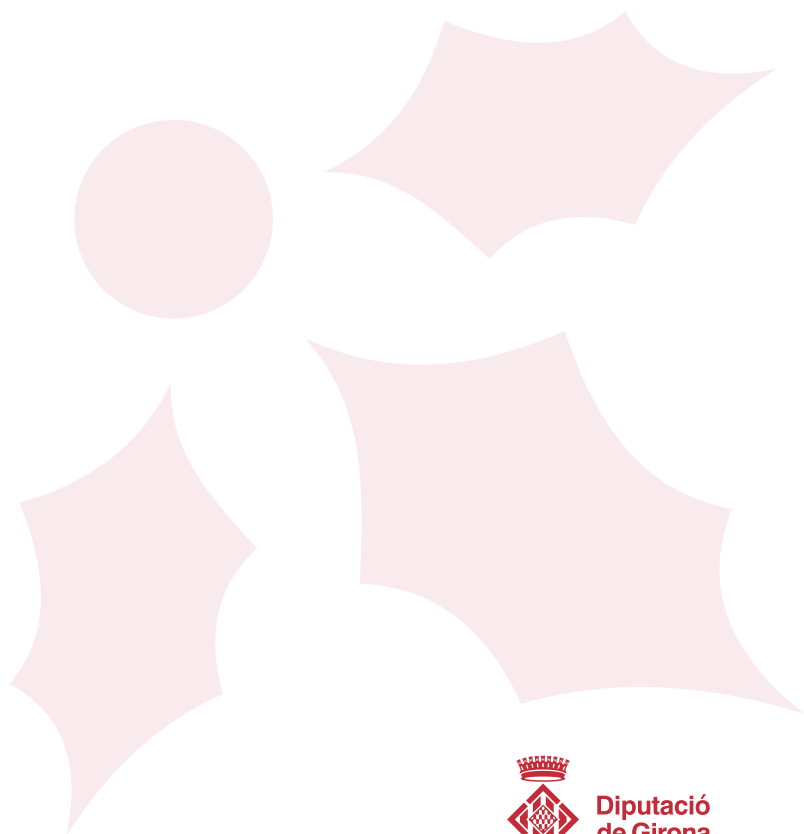
La nit de l'home

La nit, és un somni la nit,
la nit no és fosca, és llum, és un crit
que trenca la solitud de l'home
i l'acompassa ben lluny del neguit.
La nit, no té dita la nit...
la nit és una passa breu, un escrit,
la petja anònima de l'home,
un desig que manté l'infinit.
La nit, és una clariana la nit,
la nit és una esperança, és l'esperit
que dona el necessari respir a l'home
per a poder escriure tot el que he dit.

LLUÍS SERRANO

Foc de ponent. Emboscall, 2002.

Biblioteca de Sant Hilari Sacalm

Vetlla

venim del ramat sense guia que es desboca
[pendent avall
venim d'excavar insígnies rere els murs del
[silenci
venim amb el codi d'accés a les cavernes
[del jo sense el tu
venim de la foguera de la força del fons
[dels pous
venim del ventre de la Terra amb el tors nu
[i els ulls al descobert
venim seguint la traça de les tartanes i els
[combois
venim de l'escullera venim de la sabana
[venim de bosc endins
venim entre crits de discòrdia de repulsa i
[de fàstic
venim amb el murmuri de la mort a les
[espatlles fredes
venim, sí, venim
I de qui teniu por si no és de vosaltres?

MONTSE MAESTRE CASADESÚS

Pell morta. Trípod, 2022.

Biblioteca de Maçanet de la Selva

Nota

La vida és l'única manera
de cobrir-se de fulles,
agafar aire a la sorra,
elevant-se amb les ales;

ser un gos,
o acariciar-ne la càlida pell;

diferenciar el dolor
de tot allò que no ho és;

cabre dins dels esdeveniments,
vagarejar per les vistes,
cercar el més mínim dels errors.

És una ocasió excepcional
per recordar una estona
allò de què s'ha parlat
quan el llum no estava encès;

i per ensopegar amb una pedra,
ni que sigui només una vegada,
quedar xop en alguna pluja,
perdre claus a la gespa;

i seguir una espurna amb la mirada;

i desconèixer incessantment
alguna cosa important.

WISLAWA SZYMBORSKA

Instant. Eumo, 2018 (trad. J. Bielak).

Biblioteca de Tossa de Mar

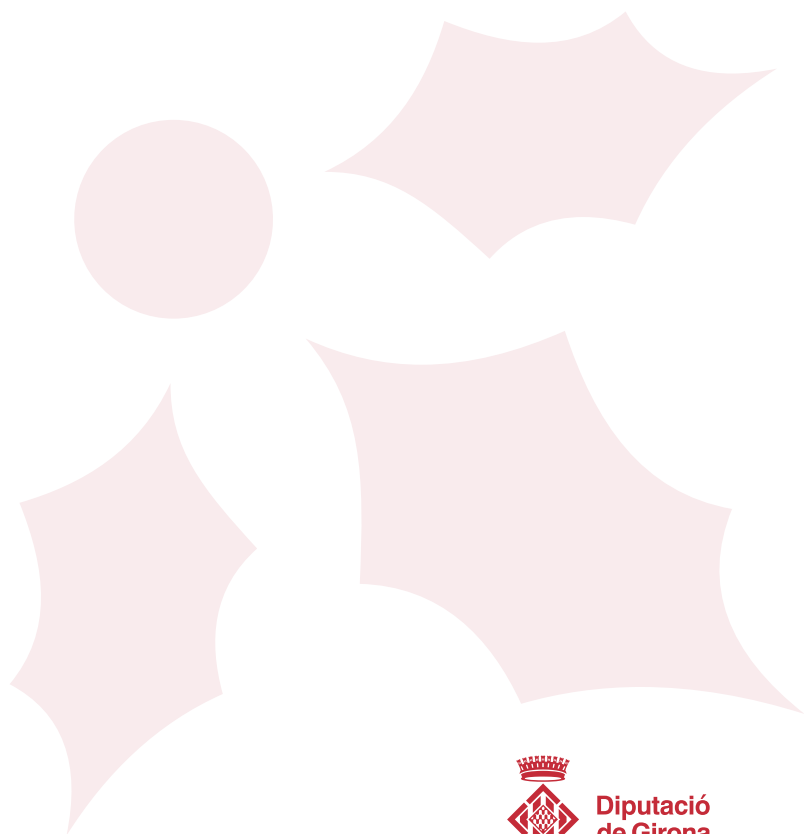
El ponent excessiu

Aquest sol que menstrua no es vol pondre.
Mira la folla roja com rebutja
el llençol de muntanya que l'acotxa.
Un altre dia exagerat. Un altre
dia se't mor cregut que el seu color
no tornarà mai més, no tornarà
com la sang que es podreix. Eixuga llum,
llença cotons de núvols, renta't, gira't,
beu el més límpid gin de lluna i mar.

GABRIEL FERRATER

Les dones i els dies. Edicions 62, 2018.

Biblioteca Salvador Allende
Girona

Mai m'ha fet por

mai m'ha fet por
deixar de fer peu
dins l'aigua.

però temo aquella foscor,
de blau a verd, de verd a negre,
i poder ser xuclat pel corrent,
tocat per les algues o el peix voluble.

sempre he cregut
que el mar s'assecaria tot d'una
i en veuria el fons real.

ALBERT CAROL BRUGUERA

El desig d'ofegar-nos. Trípod, 2024.

Biblioteca de St. Pere Pescador

Fum, fum, fum ... (nadala)

Venia el fum
muntant el vent;
venia el vent
muntant la llum,
i llum i vent
duien perfum
d'estel naixent.
Era un petó
blavós i net;
una cançó
morta de fred;
una fal·lera
sobre una falda
que no ho era;
un mon encès
en el prodigi
del no-res.
Baixava el sol
del cim més alt
i, del bressol
vestit de dol,
original,
el rossinyol
alçava el vol.
Reia Nadal!

RAFAEL VILÀ I BARNILS

Terregada d'alzina. L'autor, 1983.

Biblioteca d'Arbúcies

L'època generosa

Nostres com les cançons que fan plorar
[són aquells dies.

Van ser la veritat de quan es feia fosc
amb somriures, banyant les criatures.

El cansament alegre del sopar.

Les cares que mai més
no han tornat com llavors a confiar-se.

La vida s'alimenta dels dies generosos.

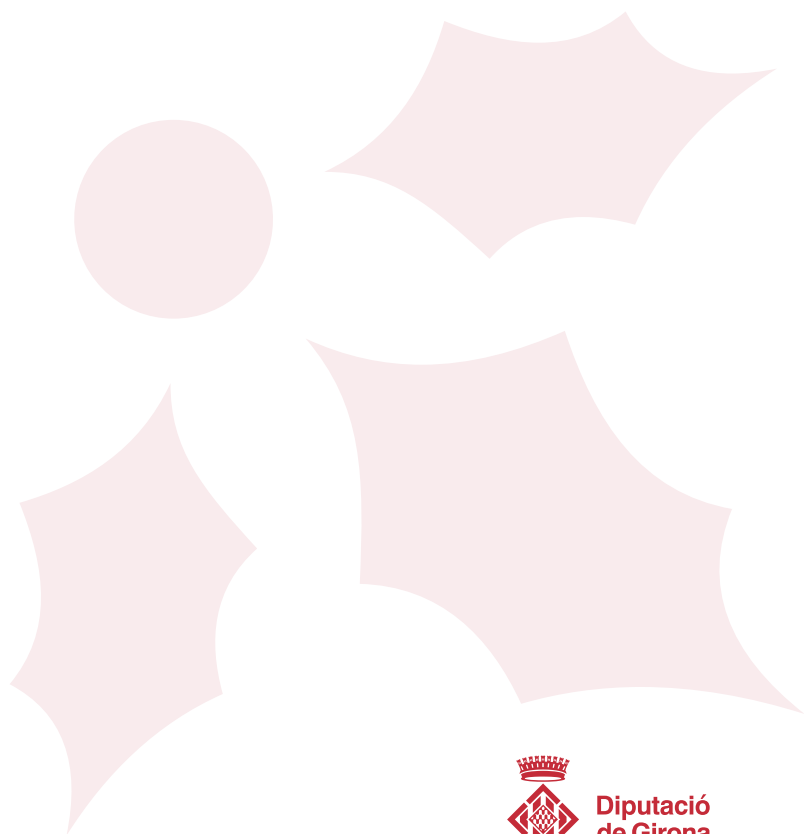
De donar i protegir.

Quan s'ha pogut donar, la mort canvia.

JOAN MARGARIT

Sense el dolor no hauríem estimat. Proa, 2020.

Biblioteca de Garriguella

Quadern de conseqüències

ai dels qui van i venen
ai dels qui van i no tornen
ai dels qui venen i no són aquí
ai dels qui tornen sense haver partit
ai dels qui parteixen i no s'han mogut
ai dels qui es mouen i no fan res més
ai dels qui fan res més i ho rebenten tot
ai dels qui diuen ai i no foten brot
ai dels qui diuen brot i no foten ai
ai

ANTONINA CANYELLES

Putes i consentits. Lapislàtzuli, 2011.

Biblioteca de Santa Coloma de Farners

La deu del sentit

La boca es buida
i els mots ressonen a les orelles.
Volàtils o rocs pesants—
quan diem
podem partir tots els sentits.

S'assequen els càntirs sorollosos.
En les veres paraules
no es malmet l'aigua.
I si marxen les paraules,
malvivim assedegats.

La fermesa del pensament
transforma el que diem en gest.
Si sentim
—si primer és el verb—
no s'evaporen els sentits.

La vida es canalitza a través del llenguatge,
i mor en les paraules buides.

MARIA GRAU

La llum del verb. Forment, 2023.

Biblioteca de Besalú

L'abraçada

L'abraçada d'un llibre que t'abraça
des de l'inici,
l'abraçada abans de començar
un espectacle,
de desitjar-nos sort,
l'abraçada intensíssima
de no et conec p'rò ja em caus bé,
l'abraçada que dura,
l'abraçada que dura encara més,
l'abraçada infinita,
l'abraçada tan curta
que ja ha acabat,
l'abraçada consol,
l'abraçada coixí,
l'abraçada de no,
encara no te'n vagis,
l'abraçada de l'últim moment d'un vis-a-vis,
l'abraçada a l'andana d'un amor d'estiu,
l'abraçada a l'aeroport d'un fill que marxa
un segle a l'estranger,
l'abraçada que es feien dos joves de quinze anys
el dia que enterraven un amic,
l'abraçada tan simple d'estimar-se
per contradir el poder,
l'abraçada prohibida,
la clandestina,
la perillosa,
l'agosarada,
la que ho esbotza tot,
la tristor trista de l'abraçada que saps que és l'última,
la tristor insospitada de l'abraçada
que ningú t'ha avisat que és la darrera,
l'abraçada que toca pell
i la que toca cor,
l'abraçada que em deus,
l'abraçada que és lluita i somni,
l'abraçada que escrius per tancar un mail
i que no és més que un mot
(p'rò fet i fet la vida són paraules
i *abraçada* n'és una).

L'abraçada que es fa poema
o el poema que se t'abraça
i et porta a passejar una estona.

L'abraçada de dar-te
la benvinguda.

ROC CASAGRAN

L'abraçada que. Amsterdam, 2022.

Biblioteca de Salt

Diputació
de Girona

Clos d'alegria

clos d'alegria
d'un rellotge d'arena
—tenaç ofrena
lenta — tendra — o escàpol
cadència fortuïta

IRENE TARRÉS CANIMAS

Nus de carn. Tres i Quatre, 2024.

Biblioteca de Banyoles

Fes-me sortir del cor

Fes-me sortir del cor. Lluminoses contrades
esperen per donar-me llurs glòries estridents.
Quan tornarem, la pau que ara tampoc no sents
vindrà a l'opac record de les hores passades.

Fatic, llavis cremants... cansada, la veu, fina.
El vent assolellat m'infon un bes ardent.
—Amic, sobre el teu cor davallaré indolent
Quan ràpids trontollem damunt la sorra fina.

S'anirà desvetllant la pols del sofriment
I et sentiré a remolc de mes forces rendides!
en padalar heroica perquè les nostres vides

siguin l'única fúria devorant el pendent.
La bici fa rodar cinta de margarides
per mi: baralla intensa de cos i pensament.

CONCEPCIÓ CASANOVA

Poemes en el temps. Maideu, 2022.

Biblioteca de Campdevàrol

Constipat

El meu nas està esverat,
el coll em fa pessigolles
i la tos m'ha arreplegat.
La gola, la tinc ben rasposa
com si fos un fregall vell.
El mocador a tota hora
(mel i suc de llimona)
i un drap mullat al clatell.
Quin constipat que tragino.
El cap el noto bullent!
I la mare,
que és molt sàvia,
em porta un brou ben calent.
*Apa abriga't, no t'amoïnis
com tu... hi ha un pila de gent.*

LOLA CASAS

Poemes de cada dia. Baula, 2004.

Biblioteca de la Bisbal d'Empordà

Haikus d'hivern

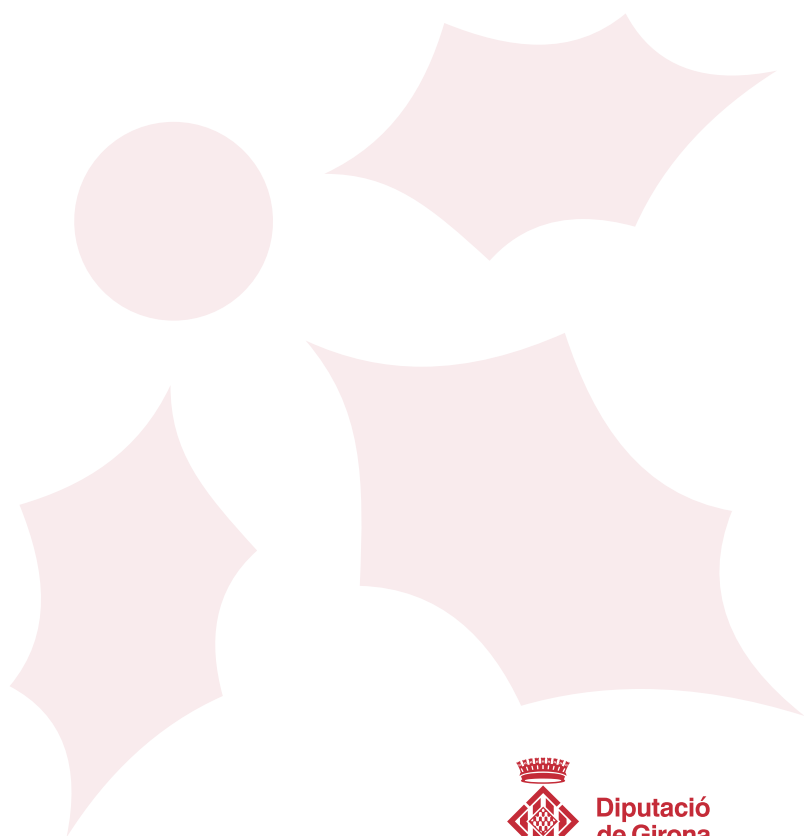
De la boirada
s'enlairen, blancs de neu,
els cims ingràvids.

Sota el paraigua,
pels bassals del camí
trepitjo núvols.

J. N. SANTAEULÀLIA

Temps de haikus. AKIARA books, 2022.

Biblioteca de les Planes d'Hostoles

Elegia per un infant perdut

Era fràgil, de cera.
Preguntava innocent a les estrelles
pel nom que no tenia.
Amargs cavalls volaven a palpentes.
Topaven pels canyars.
Un gènesi d'ulls-mons! D'ulls que rebenten!
Sagnaven per unir color i ratlla,
volum i voluntat... Era de cera!

Fràgil colom, cosmos amunt,
més enllà de les urpes i les feres,
en un desesperat intent d'Amor,
d'orfe nonat, passava les fronteres.

I trobà dolça nit i llarg silenci
i l'amorosa llum de les estrelles
i ja no li cal nom ni identitat,
ni cel ni terra,
car és en el no-temps tota l'edat
i en el no-espai, humanitat sencera.

No cal que el recordem en tomba blanca,
dins capsa de cartró,
als peus del més vell avi.
Que la cera s'ha fos!

És una taca seca d'energia,
retornada a la glòria del sol
en pur idil·li dels encontres,
en un etern connubi d'esplendors!

VENTURA AMETLLER

Antologia d'emergència. AdiA Edicions, 2016.

Biblioteca de Pals

Diputació
de Girona

Tot ho has oblidat

tot ho has oblidat
només recordes
que eres allà dins

(quin allà dins)

la teva saviesa
es vol cercle que s'obre
i es fa línia recta

(un allà dins que perdura)

deixa que la sang de la mare
lletregi el teu nom

(per sempre)

aguaita fins que l'esvoranc
dins teu s'eixampli

i puguis saltar a l'abisme

CORINA OPROAE

La mà que tremola. Llibres del Segle, 2020.

Biblioteca de Caldes de Malavella

Passeig d'hivern

Encara soc aquell vent de la riba que bat
[les parets de l'església,
aquell clarobscur dels carrers als quals
[retorno,
aquell paisatge d'aspror i absència.
Soc un passeig d'hivern que empeny la
[tramuntana,
un passeig que no s'acaba mai. Sovint torno
sota la llarga filera de pollancres
per rescatar de l'oblit els instants que es
[van perdre,
només sé que és un lloc de silenci i soledat
i que no hi ha res més al final del temps.

Vaig i vinc amb les últimes passes del dia
abans que s'encenguin els llums del passeig
i es pongui el sol sota un cel d'aram.
M'invento un lloc que ja no existeix
—aquell paradís perdut al fons d'un mar—
l'Atlàntida retrobada de la meva infància.

ISABEL OLIVA

Passeig d'hivern. Pagès, 2016.

Biblioteca de Torroella de Montgrí

Begur

Begur, es meu poble.
Enlairat, arraulit sota es castell,
rebufa el vent per ses cantonades
travessant els erms
carrers estrets,
mentre el sol es pon il·luminant,
entre ses ombres,
com foc d'encenalls,
guspirejant,
amb ses darrers raigs de claror,
les cases més enlairades.
S'ataronjat nia l'aire,
es fred la pell,
ses orenetes l'oïda,
sa lluminositat els ulls,
sa pau
i
es plaer
l'ànima!

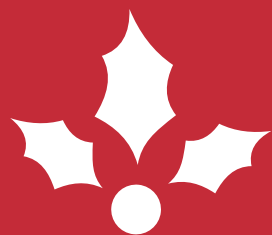
ROGELI NIETO

Una passió per la vida i la llibertat.

Editorial Oliveras, 2021.

Biblioteca de Begur

BON
NADAL

